

**«ЖАНАРУ»
СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЫҚҚА
ҚАРСЫ ЖАЛПЫҰЛТТЫҚ
КОЗҒАЛЫС
РҚБ**

**РОО
«ОБЩЕНАЦИОНАЛЬНОЕ
ДВИЖЕНИЕ ПРОТИВ
КОРРУПЦИИ
«ЖАНАРУ»**

010000 Нұр-Сұлтан қаласы,
Р. Қоңырарбасы дағуылы 50, 1-і к/б/б, 10 ж/к/с
т.ел. 8(7172) 93 34 83
БС.Н. 131240001142
e-mail: janary@mail.ru
www.Zhanary.kz

010000 Нұр-Сұлтан қаласы,
проект Р. Қоңырарбасы 50, 1-і к/б/б, офис 10
т.ел. 8(7172) 93 34 83
БС.Н. 131240001142
e-mail: janary@mail.ru
www.Zhanary.kz

28 қараша 2015 ж.

№ 4

28 қараша 2015 ж.

**Руководителю
Управления образования акимата
Северо-Казахстанской области
Сурагановой А.А.**

Уважаемая Айнагуль Агыбаевна!

В рамках комплекса мероприятий, проводимых общенациональным движением против коррупции «Жаңару», по проекту «Правовое воспитание молодежи – основа антикоррупционного мировоззрения», Северо-Казахстанский областной филиал общенациональное движение против коррупции «Жаңару» предлагает совместно проводить мероприятия по усилению работы с детьми дивантного поведения.

В этих целях:

1. Организовывать для подростков экскурсии в военные части, службы по чрезвычайным ситуациям и пожаротушению, на производственные предприятия и спортивные организации;
2. Обучать детей школьному труду по таким направлениям, как маникюр, парикмахерское дело, шитье, кулинария, кондитерское дело, художественные ремесла, компьютерная подготовка, с выдачей краткосрочных сертификатов по завершении курсов;
3. Организовать системную консультационную работу с родителями, проводить тренинги по позитивному родительству, обучать навыкам конструктивного общения с ребёнком, предоставлять помощь семьям, находящимся в социально опасном или трудном положении.
4. Проводить профилактические правовые занятия, обучать основам правовой культуры, ответственности и антикоррупционным нормам, проводить интерактивные занятия, игры и тренинги по формированию правового поведения.

**Директор
Северо-Казахстанского областного филиала
«ЖАНАРУ» Общенационального движения
против коррупции РҚБ**

Т. Абильмажинов

Ұсынымдама

«Жанару» сыбайлас жемқорлыққа қарсы жалпыұлттық қозғалыс» РҚБ-нің Маңғыстау облыстық филиалының ұйымдастыруымен «Жастарды құқықтық тәрбиелеу сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымның негізі» жобасы аясында мектеп оқушылары, студент жастар және ата-аналармен кездесу барысында кәмелетке толмаған жастардың бос уақытын тиімді және қауіпсіз пайдалану, кейбір жасөспірімдердің түнгі уақытта, түнгі клубтарға барып, алкогольдік ішімдіктер, шарик, вейп өнімдерін қолдануы, жөніндегі мәселелер талқыланып, біздің тарапымыздан төмендегідей ұсынымдар ұсынылды:

1. Ата-аналарға:

- Балалардың бос уақытын тиімді пайдалануына бақылауды күшейтуге;
- Баланың жүрген ортасын білу және қауіпті орындарға баруына жол бермеуге;
- Вейп, темекі, алкогольдің зияны туралы үнемі түсіндіру жұмыстарын жүргізуге;
- Баламен сенімді қарым-қатынас орнатып, мінез-құлқы мен психологиялық жағдайын бақылауға.

2. Полиция департаментіне:

- Жасөспірімдердің түнгі уақытта қоғамдық орындарда жүруін шектеуге бағытталған рейдтік шараларды күшейтуге;
- Кәмелетке толмағандарды түнгі клубтарға кіргізетін нысандарға қатысты әкімшілік шаралар қолдануға;
- Вейп, электронды темекі және өзге де зиянды өнімдердің жасөспірімдерге сатылуын бақылауды қатаңдатуға.

3. Білім басқармасына:

- Мектептерде зиянды әдеттердің алдын алу бағытындағы ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жүйелі түрде ұйымдастыруға;
- Психологтармен бірлесіп, профилактикалық және мотивациялық тренингтер өткізуге;
- Балалардың бос уақытын пайдалы өткізуі үшін, спорттық және шығармашылық үйірмелердің қолжетімділігін арттыруды.

Балалардың қауіпсіздігі мен амандығы – барлығымыздың ортақ міндетіміз. Ұсынылған шаралар жасөспірімдер арасында зиянды әдеттердің алдын алуға және олардың бос уақытын дұрыс ұйымдастыруға ықпал етеді деп сенеміз.

"Жанару" сыбайлас жемқорлыққа қарсы жалпыұлттық қозғалыс» Республикалық қоғамдық бірлестігінің Маңғыстау облыстық филиалы директоры

Д. Үсіпбаев

«ЖАҢАРУ» сыбайлас жемқорлыққа қарсы жалпыұлттық қозғалыс» РҚБ Шығыс Қазақстан облыстық филиалының «Жастарды құқықтық тәрбиелеу – сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымның негізі» атты жоба аясындағы девиантты балалардың мінез - құлқын тәрбиелеп жақсарту туралы

ҰСЫНЫМДАРЫ:

1. Девиантты балаларды тәрбиелейтін арнаулы мектептерде тәрбиеші психолог мамандарының санын көбейту
2. Ондағы жасөспірімдерге спортқа және өнерге баулитын түрлі кружоктар ашу, еңбекке баулу үшін қысқа мерзімді курстар ашу, мамандық алғандарына арнайы сертификаттар беру
3. Девиантты балаларды тәрбиелеу үшін өңірдің, қала, аудандардың Соғыс, Еңбек ардагерлерімен, атақты, құрметті тұлғалармен, еңбек озаттарымен жиі кездесулер ұйымдастыру керек.

Аталған ұсынымдар Шығыс Қазақстан облысының білім басқармасы мен Өскемен қаласының әкімдігіне 26 қараша күні жіберілді.

**«ЖАҢАРУ» сыбайлас жемқорлыққа
қарсы жалпыұлттық қозғалыс»
РҚБ Шығыс Қазақстан облыстық
филиалының директоры:**

Ж.Манаков

26.11.2025ж.

Жамбыл облыстық
филиалы

индекс 080019
юр.адр. Тараз қ. Талас м/а, 22 үйі
мек.жайы: Чехов к., 14
тел: 34-50-68, факс: 34-11-28
e-mail: zhanarytaraz@mail.ru
сайт: janaru.kz
2015 жыл - 24 қараша

№ 11

Жамбылский областной
филиал

индекс 080019
юр.адр. г. Тараз, мкр.Талас м/а, 22 дом
почт.адрес: ул. Чехова, 14
тел: 34-50-68, факс: 34-11-28
e-mail: zhanarytaraz@mail.ru
адрес на сайте: janaru.kz
2015 год - 24 - ноябрь

Тараз қаласының әкімі
Б.Орынбековке

(Мәлімет үшін)

«ЖАҢАРУ» сыбайлас жемқорлыққа қарсы жалпыұлттық қозғалыс» РҚБ Жамбыл облыстық филиалының «Жастарды құқықтық тәрбиелеу – сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымның негізі» атты жоба аясындағы девиантты балалардың мінез – құлқын тәрбиелеп жақсарту туралы.

ҰСЫНЫМДАРЫ:

6. Девиантты балаларды тәрбиелейтін арнаулы мектептерде психолог мамандарының санын көбейту;
7. Ондағы жасөспірімдерді әскери бөлімдерге, төтенше жағдай-өрт сөндірушілерге, өндіріс орындары мен спорт мекемелеріне саяхаттандыру;
8. Балаларды еңбекке баулу үшін мектеп жанында маникюр, парикмахер, тігінші, аспаз, кондитер, жихаз жинаушы, дәнекерлеуші, компьютер операторын дайындайтын қысқа мерзімді оқу курстарын ашу, мамандық алғандарына арнайы сертификаттар тапсыру;
9. Мектеп жанында өнерге, спортқа баулитын түрлі кружоктар ашу;
- 10.Еліміздің, өңірдің, қала, аудандардың Батырларымен, Еңбек Ерлерімен, атақты, құрметті тұлғаларымен және жас оқу, еңбек озаттарымен кездесулер ұйымдастыру ұсынылады.

«ЖАҢАРУ» сыбайлас жемқорлыққа
қарсы жалпыұлттық қозғалыс» РҚБ
Жамбыл облыстық филиалының
директоры

Қ.Е. Төлендиев

**Жамбыл облыстық
филиалы**

индекс 080019
юр.адр. Тараз к. Талас м/а, 22 ҮІІ
мек жайы: Чехов к., 14
тел: 34-50-68, факс: 34-11-28
e-mail: zhanarutaraz@mail.ru
сайт: janaru.kz
2015 жыл - 24 қараша

№ 10.

**Жамбылский областной
филиал**

индекс 080019
юр адр. г. Тараз, мкр.Талас м/а, 22 дом
почт.адрес: ул. Чехова. 14
тел: 34-50-68, факс: 34-11-28
e-mail: zhanarutaraz@mail.ru
адрес на сайте: janaru.kz
2015 год - 24 ноябрь

**Жамбыл облысы әкімдігінің
білім басқармасының
басшысы
Н.Оршубековке**

«ЖАҢАРУ» сыбайлас жемқорлыққа қарсы жалпыұлттық қозғалыс» РҚБ Жамбыл облыстық филиалының «Жастарды құқықтық тәрбиелеу – сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымның негізі» атты жоба аясындағы девиантты балалардың мінез – құлқын тәрбиелеп жақсарту туралы.

ҰСЫНЫМДАРЫ:

1. Девиантты балаларды тәрбиелейтін арнаулы мектептерде психолог мамандарының санын көбейту;
2. Ондағы жасөспірімдерді әскери бөлімдерге, төтенше жағдай-өрт сөндірушілерге, өндіріс орындары мен спорт мекемелеріне саяхаттандыру;
3. Балаларды еңбекке баулу үшін мектеп жанында маникюр, парикмахер, тігінші, аспаз, кондитер, жихаз жинаушы, дәнекерлеуші, компьютер операторын дайындайтын қысқа мерзімді оқу курстарын ашу, мамандық алғандарына арнайы сертификаттар тапсыру;
4. Мектеп жанында өнерге, спортқа баулитын түрлі кружоктар ашу;
5. Еліміздің, өңірдің, қала, аудандардың Батырларымен, Еңбек Ерлерімен, атақты, құрметті тұлғаларымен және жас оқу, еңбек озаттарымен кездесулер ұйымдастыру ұсынылады.

**«ЖАҢАРУ» сыбайлас жемқорлыққа
қарсы жалпыұлттық қозғалыс» РҚБ
Жамбыл облыстық филиалының
директоры**

Қ.Е. Төлендиев

«ЖАҢАРУ» сыбайлас жемқорлыққа қарсы жалпыұлттық қозғалыс» РҚБ Жамбыл облыстық филиалының «Жастарды құқықтық тәрбиелеу – сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымның негізі» атты жоба аясындағы девиантты балалардың мінез – құлқын тәрбиелеп жақсарту туралы

ҰСЫНЫМДАРЫ:

1. Девиантты балаларды тәрбиелейтін арнаулы мектептерде психолог мамандарының санын көбейту
2. Ондағы жасөспірімдерді әскери бөлімдерге, төтенше жағдай-өрт сөндірушілерге, өндіріс орындары мен спорт мекемелеріне саяхаттандыру
3. Балаларды еңбекке баулу үшін мектеп жанында маникюр, парикмахер, тігінші, аспаз, кондитер, жихаз жинаушы, дәнекерлеуші, компьютер операторын дайындайтын қысқа мерзімді оқу курстарын ашу, мамандық алғандарына арнайы сертификаттар тапсыру.
4. Мектеп жанында өнерге, спортқа баулитын түрлі кружоктар ашу
5. Еліміздің, өңірдің, қала, аудандардың Батырларымен, Еңбек Ерлерімен, атақты, құрметті тұлғаларымен және жас оқу, еңбек озаттарымен кездесулер ұйымдастыру ұсынылады.

Аталған ұсынымдар құзырлы орган – Жамбыл облысы әкімдігінің білім басқармасы мен Тараз қаласының әкімдігіне 27 қараша күні жіберілді.

«ЖАҢАРУ» сыбайлас жемқорлыққа қарсы жалпыұлттық қозғалыс» РҚБ Жамбыл облыстық филиалының директоры

Қ.Е. Төлендиев

27.11.2025 Ж.

РЕКОМЕНДАЦИИ

Рекомендации для Государственных Органов

В рамках проекта "Правовое воспитание молодежи — основа антикоррупционного мировоззрения", для повышения политической вовлеченности молодёжи необходимо перейти от информирования к практическому участию в реализации антикоррупционной политики.

1. Институционализация Молодёжного Участия

Создание Молодёжных Антикоррупционных Советов: включить представителей активной молодёжи (студентов, членов НПО) в рабочие группы и общественные советы, занимающиеся реализацией проекта. Это даст молодым людям реальный голос в принятии решений и мониторинге.

Система Наставничества (Менторство): организовать программу, где опытные чиновники и юристы будут выступать менторами для молодых активистов, передавая им знания о механизмах государственной политики и правоприменения.

2. Практическая Реализация и Контроль

"Антикоррупционный Практикум": предоставлять молодёжным группам возможность участвовать в общественном мониторинге небольших, локальных государственных закупок или проектов. Это позволит им увидеть правовые нормы в действии и понять, как предотвращается нецелевое расходование средств.

Открытые Данные и Цифровые Решения: создать интерактивный цифровой портал или мобильное приложение, где молодёжь сможет вносить свои предложения по улучшению правовой среды, сообщать о замеченных проблемах (в рамках закона о защите информаторов) и отслеживать прогресс проекта в режиме реального времени.

3. Стимулирование и Признание

Система Грантов и Конкурсов: регулярно объявлять грантовые конкурсы на лучшие молодёжные проекты, направленные на повышение правовой грамотности и антикоррупционной культуры. Финансирование должно быть направлено на реализацию идей, а не только на написание эссе.

Признание Заслуг: обеспечить официальное признание активных участников проекта (благодарности, рекомендации, бонусы при поступлении на госслужбу), демонстрируя, что их вклад ценится на государственном уровне.

Рекомендации для Отдела Образования

Вовлечение молодёжи начинается с изменения подходов к преподаванию: от пассивного слушания к активному критическому мышлению и действию.

1. Переход к Проектному и Практическому Обучению

Интеграция в Проектную Деятельность: сделать разработку правовых или антикоррупционных проектов обязательной частью учебного процесса (например, в рамках обществознания, истории или специальных курсов). Темы должны быть максимально приближены к местным реалиям.

Кейс-Стади и Моделирование: использовать реальные (обезличенные) судебные и административные кейсы для анализа в классе. Проводить Модель Суда или Модель Законодательного Органа, где учащиеся примеряют на себя роли судей, прокуроров, адвокатов и депутатов, постигая сложность правовых и политических процессов.

Курсы по Критическому Мышлению: ввести модули, обучающие молодёжь анализировать официальные документы, бюджеты и нормативные акты, чтобы самостоятельно выявлять правовые риски, а не просто принимать информацию на веру.

2. Методическое и Кадровое Обеспечение

Обучение Педагогов: проводить регулярные тренинги для учителей не только по правовым нормам, но и по интерактивным методикам (фасилитация дискуссий, дебаты, сторителлинг), которые делают тему политики и права живой и актуальной.

Междисциплинарный Подход: обеспечить, чтобы элементы правового и антикоррупционного воспитания были интегрированы не только в уроки обществознания, но и в историю (анализ ошибок прошлого), литературу (обсуждение морали и справедливости) и экономику (понимание бюджетных процессов).

3. Партнёрство и Внешнее Взаимодействие

Приглашение Практиков: регулярно приглашать на встречи и лекции действующих юристов, прокуроров, депутатов и чиновников, чтобы молодёжь могла задать им прямые вопросы о реализации политики и механизмах работы системы.

Сетевое Взаимодействие: наладить сотрудничество между школами/вузами и местными молодёжными НПО, которые уже имеют опыт политической и гражданской активности, для совместной реализации проектов.

Директор Акмолинск. обл. филиала
РОО «ОДПК «ЖАНАРУ»
17.11.2025 г.

Plusnin I
Плюснин И